Christine Eskes
Wethouder Volksgezondheid, Zorg, Ouderen en Sport

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl
E-mail: bbo@rotterdam.nl
Inlichtingen: Susan Korthagen
Telefoon: 06-22054159
Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling

Ons kenmerk: M2109-3614 - 22bb003313
Uw kenmerk: 21bb12025

Datum: 10 mei 2022

Betreft: Plan van aanbevelingen rekenkamerrapport

Aan commissie ZOCS

Geachte leden,

Tijdens de behandeling van het rekenkamerrapport "Broze bedoelingen" in de commissie ZOCS op 22 september 2021 is toegezegd in de eindrapportage van het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer in te gaan op de uitvoering van de aanbevelingen (21bb12025). Met deze brief kom ik daaraan tegemoet. Voor het schrijven van een plan van aanpak hebben we, zoals aangegeven in het voortgangsbericht in december, constructieve gesprekken met de rekenkamer gehad. Tijdens de gesprekken is gesproken over het doel van het ex ante onderzoek. Het onderzoek van de rekenkamer heeft tot doel ingezet beleid te kunnen verbeteren en bij te sturen. Ook zijn de hoofdlijnen van het onderzoek verder toegelicht om daaruit lering te trekken voor de opvolging van de aanbevelingen in de praktijk.

Hoofdlijnen
De rekenkamer adviseert de probleemanalyse die ten grondslag ligt aan het programma te verrijken door meer onderscheid te maken tussen de verschillende groepen ouderen als het gaat om problematiek, leefstijl en behoeften. En adviseert de inzet in gebieden daarop af te stemmen. Deze aanbeveling pakken we op aan de hand van de verdiepende en evaluerende onderzoeken die op verschillende onderdelen van het programma lopen bijvoorbeeld naar het bereik van ouderen met een lage sociaal-economische status en migrantenouderen bij de interventies Thuis Onbezorgd Mobiel (TOM) en Goldensports. Ook gaan we bij de uitbreiding van de seniorvriendelijke wijken de beschikbare gebiedsanalyses en wijkanalyses verrijken en waar nodig specifieker de behoeften van ouderen ophalen. Met de partners van het Langer Thuis Akkoord analyseren we de woningvoorraad en daarbij nemen we naast het sociale aanbod ook het midden- en hogere segment en de tussenvoorzieningen mee. Op basis van de verrijkte analyses, de nog aan te scherpen criteria voor de seniorvriendelijke wijken en de eisen rond wonen, woonomgeving, welzijn en zorg formuleren we samen met de partners zo concreet mogelijk de doelen en resultaten.

Een andere conclusie van de rekenkamer is dat de interventies zoals ingezet tijdens het onderzoek nog onvoldoende bijdragen aan het verwezenlijken van de politieke ambities. Hier zijn we ons van bewust. Vanwege de urgentie en de omvang van de opgave zijn we samen met de partners stapsgewijs gaan bouwen aan de gezamenlijke ambities. Dit is een meerjarig proces, waarvan de acties in het programma de start vormen.

Met de start van de nieuwe welzijnsopdrachten per 1 juni 2022, realiseren we een nieuw Rotterdams pakket voor ouderen waarmee we een substantieel deel van onze Rotterdamse ouderen bereiken en zorgdragen voor blijvende, stadsbrede maatregelen op basis van structurele financiering. Zo komen de ambities een flinke stap dichterbij. Aandachtspunt is daarbij wel dat de financiering van het Langer Thuis Akkoord, waaronder ook de inzet rond de seniorvriendelijke wijken na 2022 wegvalt en de continuïteit van die inzet daardoor nog niet geborgd is.

Bereik van ouderen met migratieachtergrond
Een belangrijke aanbeveling vanuit het rekenkamerrapport is het ontwikkelen van specifieke strategieën om migrantenouderen beter te bereiken. Migrantenouderen krijgen vanaf het begin van het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer extra aandacht. Dit wordt vormgegeven door nauw samen te werken met het Netwerk van Organisaties van Oudere Migranten (NOOM) rond de interventie Sociaal Vitaal in Kleur en met Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (SPIOR) rond het project Ouderdom komt met vragen. Daarnaast is er geïnvesteerd in trainingen cultuursensitief werken. Het rekenkamerrapport en de motie van NIDA 'Extra impuls voor migrantenouderen!' (21bb9660) zorgen voor een extra focus op het bereiken van deze doelgroep. Niet alleen door het inzetten van specifieke interventies zoals benoemd in het plan van aanpak, maar ook bij meer algemene interventies als het bestrijden van eenzaamheid. Bij de inzet van de extra middelen die het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) in 2021 beschikbaar stelde voor het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen is aan de partners gevraagd extra aandacht te hebben voor het bereiken van migrantenouderen. Terugkomend op de aanbeveling van de rekenkamer is de strategie om 1) sleutelfiguren en intermediairs in te zetten, 2) partijen te stimuleren om het bereik onder migrantenouderen te vergroten al dan niet via specifiek aanbod en 3) daarnaast te werken aan cultuursensitieve zorg en ondersteuning.

Leren van de aanpak van de seniorvriendelijke wijken/ouderenhubs
Eén van de aanbevelingen is om samen met de partners te leren van de ervaringen van de woonzorgzones en woonservicegebieden voor de aanpak van de seniorvriendelijke wijken /ouderenhubs. Op basis hiervan hebben wij de evaluaties en onderzoeken rond de woonservicegebieden bekeken en besproken. Daarnaast heeft de gemeentelijke afdeling Onderzoek en Business Intelligence (OBI) afgelopen periode een kwalitatief onderzoek gedaan naar de ervaringen en resultaten van de aanpak seniorvriendelijke wijken. Als bijlage stuur ik u het onderzoek toe. Uit dit onderzoek blijkt dat de gezamenlijke partners, ondanks de verschillende belangen in het gebied, goed samenwerken om te zorgen dat ouderen op prettige wijze zelfstandig kunnen blijven wonen in de eigen wijk. Zo zijn er nieuwe initiatieven tot stand gekomen, die wij eerder in de rapportage Rotterdam Ouder en Wijzer (21bb15948) hebben gepresenteerd. In het OBI-onderzoek worden ook een aantal aanbevelingen gedaan, die in het verlengde liggen van de aanbevelingen van de rekenkamer. De conclusies en aanbevelingen zijn inmiddels met de betrokken partners besproken. Er is gezamenlijk besproken hoe de aanpak seniorvriendelijke wijken doorontwikkeld kan worden, want de partners zijn het erover eens dat voortzetting belangrijk is voor het seniorvriendelijker maken van onze stad. Daarom scherpen wij, samen met de partners de stedelijke doelen en kaders voor een seniorvriendelijke wijk aan. Op basis daarvan wordt de aanpak in de bestaande vijf seniorvriendelijke wijken voortgezet. Er wordt gewerkt aan het verbeteren van de ouderenparticipatie en aan kennisdeling. Aanpak en resultaten worden beter zichtbaar gemaakt. Er is veel behoefte om ook in andere gebieden aan de slag te gaan met de aanpak seniorvriendelijke wijken. Ook daar willen wij met de partners in de wijk op basis van een verrijkte wijkanalyse komen tot een plan van aanpak per wijk/gebied met domeinoverstijgende resultaten. Dit gaat dan bijvoorbeeld over nieuwe woon(zorg)concepten, de organisatie van zorg en welzijn in de wijk en de inzet op doorstroming.

Er is ruimte voor innovatieve ideeën die bijdragen aan prettig en langer thuis wonen van ouderen, liefst in hun eigen wijk. De seniorvriendelijke wijken zijn opgenomen in het Langer Thuis Akkoord dat loopt tot 2026. De door het nieuwe college beschikbaar te stellen middelen zijn bepalend voor het realiseren van de ambities voor de vervolgaanpak.

In bijgevoegde plan van aanpak wordt aangegeven hoe de aanbevelingen vanuit het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer worden opgepakt. U wordt verzocht om de toezegging om in de eindrapportage van het programma Rotterdam, Ouder en Wijzer in te gaan op de uitvoering van de aanbevelingen uit het rekenkamerrapport (21bb12025) hiermee als afgedaan te beschouwen.

Met vriendelijke groet,

Christine Eskes
Wethouder Volksgezondheid, Zorg, Ouderen en Sport

Bijlagen
- Plan van aanpak aanbevelingen rekenkamer
- OBI Rapport Tussentijdse resultaten pilot ouderenhubs